

רע"פ 4070/14 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 4070/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשת: פלונית

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 29.5.2014, בע"פ 17404-11-13, שניתן על-ידי כב' השופטים א' פרקש - סג"נ; מ' יועד הכהן; ר' שמיע

בשם המבקשת: עו"ד נפתלי ורצברגר

החלטה

*

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים א' פרקש - סג"נ; מ' יועד הכהן; ר' שמיע), בע"פ 17404-11-13, מיום 29.5.2014. בגדרי פסק הדין, נדחה ערעורה של המבקשת על הכרעת דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ח' מאק-קלמנוביץ - סג"נ), בת"פ 2274-09, מיום 16.1.2013, והתקבל ערעורה של המשיבה על ההחלטה לבטל את הרשעתה של המבקשת, מיום 15.10.2013.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 4.12.2008, שהתה המבקשת במבנה המצוי בחברון, אשר מכונה גם "הבית החום", "בית המריבה" או "בית השלום" (להלן: המבנה). זאת, בניגוד לצו שהוצא על-ידי המפקד הצבאי, אשר הכריז על המקום כשטח צבאי סגור (להלן: הצו). שוטרים שהיו במקום ביקשו מן המבקשת לצאת מן המבנה, אך המבקשת סירבה לבקשות חוזרות ונשנות מצידם, ונשכבה על הארץ.

3. בבית משפט השלום בירושלים, טענה המבקשת להגנתה טענות שונות הנוגעות לתוקפו של הצו ולסמכותם של השוטרים. לאחר ניהול הליך הוכחות, דחה בית משפט השלום את טענותיה של המבקשת, והרשיע אותה בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

4. בגדרו של גזר הדין, בחן בית משפט השלום את האפשרות להורות על ביטול הרשעתה של המבקשת. בית המשפט ציין, כי נגד המבקשת תלוי ועומד מאסר על-תנאי שהוא חב-הפעלה. זאת, בשל גזר דין שניתן ביום 22.12.2009 (ת"פ 1660/09), היינו לאחר המועד שבו בוצעה העבירה מושא ההליך דנן. נאמר, כי הפעלתו של המאסר המותנה תפגע במבקשת באופן חמור, בפרט נוכח נסיבותיה המשפחתיות הקשות. מנימוקים אלה, וחרף החומרה בנסיבות ביצוע העבירה ועברה הפלילי של המבקשת, הורה בית משפט השלום על ביטול הרשעתה של המבקשת ועל ביצוע של"צ בהיקף של 300 שעות.

5. המשיבה ערערה על ההחלטה לבטל את הרשעתה של המבקשת. מנגד, הגישה המבקשת ערעור על הכרעת הדין המרשיעה. בית המשפט המחוזי בירושלים דחה את ערעורה של המבקשת, וקבע כי אין מקום להתערבות בהכרעת הדין. במסגרת הדיון בערעור שהגישה המשיבה, עמד בית המשפט המחוזי על כך שהימנעות מהרשעה תיעשה במקרים נדירים בלבד, ובהתאם למבחנים שנקבעו לעניין זה. הודגש, כי הרצון להימנע מהפעלתו של עונש מאסר מותנה, לא הוכר בפסיקה כשיקול רלוונטי לעניין ביטול הרשעה. בנוסף, קבע בית המשפט, כי נסיבותיה המשפחתיות של המבקשת אינן מצדיקות את התוצאה של ביטול ההרשעה, וגם האינטרס הציבורי מחייב הרשעה, בנסיבות המקרה. לפיכך, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המשיבה, החזיר על כנה את הרשעתה של המבקשת, והורה על החזרת התיק לבית משפט השלום על-מנת שיגזור את דינה של המבקשת.

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשה לרשות ערעור, העלתה המבקשת טענות הן כלפי הכרעת הדין המרשיעה והן כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי לקבל את ערעור המשיבה. נטען בבקשה, כי ישנן אי-התאמות בין עדויות השוטרים לבין עובדות כתב האישום. בנוסף, חזרה המבקשת וטענה כי חוקיותו של הצו (ושל צווים נוספים שאסרו על שהיה במקום) היא "מפוקפקת", ולא היה מקום להעמיד את המבקשת לדין בעקבות סירובה לציית להוראותיו. עוד נטען, כי קביעות שיפוטיות מאוחרות הנוגעות לרכישת המבנה בו שהתה, מקימות לה "הגנה מן הצדק לצד הגנת זוטי דברים". לעניין האפשרות להימנע מהרשעה, נטען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שקיבל את הערעור, מכיוון שנסיונות ביצוע העבירה ונסיבותיה האישיות של המבקשת מצדיקות הימנעות מהרשעה. לשיטת המבקשת, בנסיבות העניין ניתן היה להימנע מהרשעה גם אם לא מתקיימים שיקולי שיקום. לבסוף, טוענת המבקשת לאכיפה בררנית כלפיה, בהשוואה למקרים אחרים "כמו נשות הכותל או מפגיני המחאה החברתית".

7. לאחר שעיינתי בבקשה לרשות ערעור ובצרופותיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה מושרשת היא, כי רשות ערעור תינתן במשורה, ורק במקרים אשר מעוררים סוגיה משפטית כבדת משקל או בעלת השפעה רחבה, וכן במקרים חריגים אשר מתגלה בהם אי-צדק או עיוות דין כלפי המבקש (רע"פ 3364/14 מנצור נ' מדינת ישראל (9.6.2014); רע"פ 3667/14 קרדי נ' מדינת ישראל (1.6.2014); רע"פ 2263/13 אבגי נ' מדינת ישראל (28.4.2014)). הבקשה שלפניי איננה עומדת באמות המידה האמורות, ומטעם זה בלבד, דינה להידחות.

8. למעלה מן הצורך ייאמר, כי גם טענותיה של המבקשת לגופן, אינן מגלות עילה להתערבות בהחלטותיהן של הערכאות הקודמות. על יסוד תשתית עובדתית מוצקה, ולאחר שנשמעו עדי התביעה וההגנה, קבע בית משפט השלום כי עובדות כתב האישום הוכחו מעל לספק סביר. לא מצאתי בבקשה טענה אשר בכוחה לערער את המסקנה בדבר הרשעתה של המבקשת, ובנסיבות העניין אינני נדרש להרחיב בעניין גדריה ויסודותיה של עבירת ההפרעה לשוטר במילוי תפקידו (ראו, בהקשר זה, יעקב קדמי על הדין בפלילים חלק שלישי, 1657 (התשס"ו-2006)). גם שאלת חוקיותו של הצו כבר התבררה כדבעי בפני הערכאות הקודמות, ובין היתר הובהר קיומו של צורך ביטחוני בהוצאת הצו.

9. אשר לאפשרות להורות על ביטול הרשעתה של המבקשת בדין, סבורני כי בית המשפט המחוזי יישם כראוי את ההלכה שנקבעה לעניין זה בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: הלכת כתב). על פי הלכת כתב, ביטול הרשעה ייעשה במקרים חריגים ויוצאי דופן בלבד, ורק בהתקיימם של שני תנאים מצטברים: נסיבות העבירה מאפשרות להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים; וההרשעה פוגעת באופן חמור בשיקום הנאשם. לעניין התנאי האחרון כבר נקבע, כי "על העותר לאי-הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטיית בסיכויי שיקומו" (רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014); וראו גם רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (26.4.2014); רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013)). כפי שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי, בנדון דידן המבקשת לא הרימה את הנטל המוטל עליה בהקשר זה. לפיכך, אין כל מקום להתערבות בהחלטה שלא לבטל את הרשעתה של המבקשת בדין. וזאת, אף מבלי להידרש לשאלה האם סוג העבירה בה הורשעה המבקשת, מאפשר להגיע לתוצאה של הימנעות מהרשעה. לסיום, לא למותר הוא לציין, כי טענותיה של המבקשת בדבר "אכיפה בררנית" בעניינה, אינן מגובות בתשתית ראייתית או בהפניה למקרים דומים, ולפיכך הן אינן אלא טענות שנטענו בעלמא.

10. לאור האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, י"ט בסיון התשע"ד (17.6.2014).

שׁוֹפֵט